

Sygn. akt VIII U 2837/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2017 roku w Lublinie

sprawy E. M.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę renty rolniczej i zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania E. M.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 27 kwietnia 2016 roku numer (...)

I. zmienia częściowo zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustala że E. M. nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 9 179, 29 zł (dziewięć tysięcy sto siedemdziesiąt dziewięć złotych 29/100);

II. w pozostałym zakresie postępowanie umarza.

Sygn. akt VIII U 2837/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2016 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał E. M. wypłatę 50% części uzupełniającej renty rolniczej od dnia 1 kwietnia 2016 roku, albowiem jej mąż K. M. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Nadto wskazał, że w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 roku do dnia 31 marca 2016 roku wnioskodawczyni pobrała świadczenia nienależne w kwocie 9.179,26 złotych i zobowiązał ją do zwrotu wymienionej kwoty (decyzja – k. 108 t. I akt KRUS).

W dniu 25 maja 2015 roku (data stempla pocztowego) E. M. wniosła odwołanie od powyższej decyzji. Zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym ustaleniu, iż skarżąca była pouczone o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń i mimo zajścia tych okoliczności pobierała przysyłane świadczenia a w konsekwencji naruszenie art 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez jego niezasadne zastosowanie. W uzasadnieniu wskazała, że nie miała wiedzy, co do nie należności świadczeń przez okres ich pobierania. Pierwszą informacją, która wzbudziła u niej zdziwienie była informacja przesłana przez Oddział L. Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jej mężowi K. M.

w przedmiocie niepodlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w KRUS (...)/K.. Następnie skarżąca otrzymała decyzję nakazującą zwrot nienależnie pobranych świadczeń bez jakichkolwiek informacji, co było przyczyną takiego działania organu (odwołanie – k.2-3 i 4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź na odwołanie – k. 5-6 a.s.).

W toku postępowania, na rozprawie w dniu 18 grudnia 2017 roku wnioskodawczyni sprecyzowała swoje stanowisko procesowe i wskazała, że odwołuje się od decyzji z dnia 27 kwietnia 2015 roku, w części odnoszącej się do obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, natomiast nie zaskarża decyzji w zakresie odnoszącym się do wstrzymania wypłaty części uzupełniającej renty. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego konsekwentnie wniósł o oddalenie odwołania (k. 36-36v. a.s.).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił i zważył, co następuje:

K. M. i E. M. pozostają w związku małżeńskim od dnia 12 września 1987 roku (odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 12 t. II akt KRUS).

K. M. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 kwietnia 2003 roku, jak właściciel gospodarstwa rolnego o powierzchni 8,40 ha (decyzja – k. 2 t. II akt KRUS, zgłoszenie do ubezpieczenia – k. 3 t. II akt KRUS). Na mocy decyzji z dnia 23 maja 2006 roku ubezpieczeniem społecznym rolników została objęta jego żona E., od dnia 1 marca 2006 roku, jako małżonek rolnika (decyzja – k. 16 t. II akt KRUS).

W dniu 2 czerwca 2011 roku wnioskodawczyni E. M. złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty rolniczej – k. 1 t. I akt KRUS). Decyzją z dnia 19 lipca 2011 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał jej prawo do renty rolniczej od dnia 1 czerwca 2011 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku. Wypłata części uzupełniającej została zawieszona w 50% z uwagi na prowadzenie działalności rolniczej (decyzja – k. 30 t. I akt KRUS).

W decyzji zawarto informację (pouczenie) o zasadach zawieszania lub zmniejszania wypłaty części uzupełniającej świadczenia zgodnie, z którą:

- część uzupełniająca emerytury – renty z ubezpieczenia ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestął prowadzenia działalności rolniczej. W takim przypadku zawieszona jest w całości wypłata dodatku pielęgnacyjnego przysługującego z tytułu ukończenia 75 lat;
- część uzupełniająca emerytury - renty z ubezpieczenia ulega zawieszeniu w połowie, gdy:
- emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą wraz z małżonkiem, który nie ma ustalonego prawa do emerytury albo renty i nie spełnia warunków do uzyskania emerytury rolniczej albo renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli małżonek ten podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, lub
- rencista pobiera okresową rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez dwa lata,
- emeryt lub rencista jest długotrwale niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy rolniczej, lub rolniczej choroby zawodowej – przez okres 2 lat od daty wypadku albo zachorowania,
- część uzupełniająca emerytury - renty z ubezpieczenia ulega zawieszeniu w jednej czwartej, gdy:
- emeryt lub rencista nie zawarł umowy z następcą i nie ma możliwości sprzedaży nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, co najmniej po cenie odpowiadającej ich oszacowaniu według przepisów o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi skarbu państwa,

- trwają czynności zmierzające do wywłaszczenia tych nieruchomości, ich wykupu na cel uzasadniający wywłaszczenie albo do trwałego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, lub
- nieruchomości te są położone w strefie ochronnej, lub na innym obszarze specjalnym, utworzonym na podstawie odrębnych przepisów w związku z wprowadzeniem ograniczeń w użytkowaniu gruntów rolnych albo w celach ochronnych,
- część uzupełniająca emerytury rolniczej podlega zmniejszeniu o 5% emerytury podstawowej za każdy rok brakujący do osiągnięcia 65 lat przez mężczyznę lub 60 lat przez kobietę,
- część uzupełniająca emerytury - renty z ubezpieczenia podlega zawieszeniu w całości w przypadku osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego wynagrodzenia, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa GUS. Kwota ta obowiązuje od miesiąca następującego po miesiącu, w którym została ogłoszona. W przypadku osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej miesięcznie 70% przeciętnego wynagrodzenia (nie wyższej niż 130%) część uzupełniająca ulega zmniejszeniu.
- w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej polegającej na przekazaniu gospodarstwa rolnego w formie aktu notarialnego osobie niepełnoletniej wypłata części uzupełniającej emerytury-renty z ubezpieczenia ulega zawieszeniu w całości do czasu osiągnięcia przez tę osobę 18 lat.
- część uzupełniająca renty rolniczej szkoleniowej ulega zawieszeniu w całości w przypadku osiągnięcia przez uprawnionego przychodu z działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego zgodnie z przepisami emerytalnymi, bez względu na wysokość tego przychodu.
- prawo do renty rolniczej szkoleniowej ustaje:
 - od dnia podjęcia zatrudnienia, wykonywania prac interwencyjnych lub robót publicznych lub od dnia, gdy uprawniony odmówił, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji zatrudnienia złożonej przez powiatowy urząd pracy,
 - od dnia otrzymania przez Kasę zawiadomienia od starosty o braku możliwości przekwalifikowania uprawnionego do innego zawodu lub o braku możliwości przedstawienia propozycji odpowiedniego zatrudnienia w terminie 6 miesięcy od dnia ukończenia szkolenia, nie później niż w okresie 36 miesięcy pobierania tej renty,
 - od dnia otrzymania przez Kasę zawiadomienia od starosty o tym, że uprawniony nie poddaje się przekwalifikowaniu zawodowemu.

Nadto pouczone wnioskodawczynię, że nie podlega zawieszeniu ani zmniejszeniu część uzupełniająca świadczenia otrzymywanego przez emerytów, którzy ukończyli wiek wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, jeżeli osiągają przychody z innego tytułu niż prowadzenie działalności rolniczej, a także że osoba uprawniona do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy traci prawo do tego świadczenia z chwilą objęcia jej innym ubezpieczeniem społecznym (pkt 4 i 5 pouczenia w decyzji z dnia 19 lipca 2011 roku – k. 30 t. I akt KRUS).

W pkt 6 pouczenia wskazano natomiast, że osoba, która pobrała nienależne jej świadczenia, jest zobowiązana do ich zwrotu. Wskazano, że za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacane mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczone o braku prawa do ich pobierania. Dodano, że w celu ustalenia czy nie zachodzą okoliczności powodujące zawieszenie lub zmniejszenie wysokości emerytury – renty z ubezpieczenia, wnioskodawczyni jest zobowiązana w ciągu 14 dni zawiadomić organ wypłacający świadczenie o:

- okolicznościach podanych w ust. 4 pkt. 1-8, ust. 5 pouczenia,

- podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo pozarolniczej działalności gospodarczej, jak też pełnieniu służby,
- wysokości osiąganego przychodu,
- każdorazowej podwyżce wysokości wynagrodzenia, dochodu, uposażenia,
- uzyskaniu przez małżonka prawa do emerytury lub renty,
- odbywaniu kary pozbawienia wolności,
- pobieraniu emerytury lub renty z innego tytułu przyznanej przez inny organ,
- osoba uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego powinna powiadomić o pobycie w domu pomocy społecznej, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.

W dniach: 3 sierpnia 2011 roku (k. 35 t. I akt KRUS), 24 sierpnia 2011 roku (k. 37 t. I akt KRUS), 19 lipca 2012 roku (k. 68 t. I akt KRUS) do wnioskodawczyni kierowano kolejne decyzje o przeliczeniu renty i przedłużeniu okresu uprawnienia do renty. Każda z nich zawierała pouczenie o wskazanej wyżej treści.

Od dnia 1 stycznia 2013 roku podjęto wypłatę części uzupełniającej renty wnioskodawczyni w wymiarze 100 % (decyzja – k. 70 t. I akt KRUS).

Małżonek wnioskodawczyni K. M. faktycznie prowadził gospodarstwo rolne do dnia 30 czerwca 2013 roku. Następnie gospodarstwem zajmował się syn K. i E. M.. Mimo to nie nastąpiło formalne przekazanie gospodarstwa synowi, a K. M. nadal opłacał składki na ubezpieczenie społeczne rolników (zeznania wnioskodawczyni – k. 20v. i 37 a.s., zeznania świadka K. M. – k. 36v.-37 a.s., karty ewidencyjne płatnika – k. 71 i 73 t. II akt KRUS).

W dniu 2 czerwca 2014 roku K. M. w Ośrodku Pomocy (...) w Z., ubiegając się o zasiłek dla opiekuna z tytułu opieki nad matką J. M., złożył oświadczenie, że zaprzestaje prowadzenia gospodarstwa rolnego. Wcześniej, w dniu 26 maja 2014 roku zapoznał się z informacją wskazującą, że zasiłek dla opiekuna przysługuje rolnikowi w przypadku zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego (akta (...) w Z. – k. 23 a.s., a w szczególności oświadczenie z dnia 2 czerwca 2014 roku i informacja z dnia 26 maja 2014 roku). Decyzją z dnia 7 kwietnia 2014 roku Ośrodek Pomocy (...) w Z. przyznał K. M. zasiłek dla opiekuna w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną od dnia 1 lipca 2013 roku do dnia 14 maja 2014 roku i od dnia 15 maja 2014 roku bezterminowo (decyzja – k. 79 t. II akt KRUS).

W dniu 15 marca 2016 roku K. M. złożył w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oświadczenie, że od dnia 1 lipca 2013 roku zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej w związku z pobieraniem świadczenia z tytułu opieki nad J. M. (k. 78 t. II akt KRUS). W związku z zaprzestaniem działalności rolniczej i pobieraniem świadczenia przyznanego przez Ośrodek Pomocy (...) w Z., decyzją z dnia 24 marca 2016 roku stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników K. M. od dnia 1 lipca 2013 roku (decyzja – k. 83 t. II akt KRUS). Decyzja jest prawomocna (okoliczność bezsporna).

W konsekwencji zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 27 kwietnia 2016 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał E. M. wypłatę 50% części uzupełniającej renty rolniczej od dnia 1 kwietnia 2016 roku, albowiem jej mąż K. M. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Nadto wobec ujawnienia, że w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 roku do dnia 31 marca 2016 roku wnioskodawczyni pobrała świadczenia nienależne w kwocie 9.179,26 złotych i zobowiązał ją do zwrotu wymienionej kwoty (decyzja – k. 108 t. I akt KRUS).

Kwestie formalne gospodarstwa rolnego zostały uregulowane dopiero w dniu 1 kwietnia 2016 roku, kiedy K. M. wydzierżawił synowi G. gospodarstwo na okres 10 lat. Organ rentowy został poinformowany o powyższym w dniu 28 kwietnia 2016 roku (umowa dzierżawy – k. 93 t. II akt KRUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o przytoczone dowody z dokumentów zawarte w aktach sądowych i aktach organu rentowego, które obdarzono wiarą w całości. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne oraz wydane przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień. Sąd generalnie obdarzył walorem wiarygodności zeznania wnioskodawczynie i świadka, jako zgodne ze sobą i znajdujące potwierdzenie w zgromadzonym w toku postępowania materiale dowodowym w postaci dokumentów. Wyjątkiem, zdaniem Sądu, są zeznania świadka i wnioskodawczynie, z których wynika, że E. M. nie była poinformowana przez męża K. o fakcie złożenia w Ośrodku Pomocy (...) oświadczenia o nieprowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz o fakcie, że mąż nie poinformował jej o fakcie uzyskania zasiłku dla opiekuna z tytułu opieki nad teściową skarżącą J. M.. Jak sama wnioskodawczynie przyznała prowadzi z K. M. wspólne gospodarstwo domowe, mają wspólne pieniądze i wspólne wydatki. Trudno zatem przyjąć, nawet uwzględniając poważny stan jej zdrowia, że nie wiedziała o kwestii uzyskania przez męża i pobierania zasiłku dla opiekuna. w należyty sposób pouczona o ciążyących na niej obowiązkach.

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją rozstrzygnięto dwie kwestie: wstrzymania wypłaty części uzupełniającej świadczenia i obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Wnioskodawczynie na rozprawie w dniu 18 grudnia 2017 roku wskazała jednoznacznie, że nie zaskarża decyzji z dnia 27 kwietnia 2016 roku w części wstrzymującej wypłatę części uzupełniającej świadczenia. Z tego względu na podstawie art. 350 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie.

Istota sporu sprowadzała się w rozpoznawanej sprawie do ustalenia, czy zachodziły podstawy do zażądania zwrotu części uzupełniającej renty za okres od dnia 1 sierpnia 2013 roku do dnia 31 marca 2016 roku.

Stosownie do treści art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U z 2017 roku, poz. 2336) zasady zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz ustalania odsetek za opóźnienia w wypłacie świadczeń określają przepisy emerytalne oraz przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa.

Cytowany przepis zawiera odesłanie do art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. 2017 roku, poz. 1383, ze zmianami), zgodnie z którym osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Ustęp 2 art. 138 definiuje pojęcie nienależnie pobranego świadczenia stanowiąc, że za takie świadczenia uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

W niniejszej sprawie z pewnością nie można przypisać ubezpieczonej świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego, a zatem odpada sytuacja określona w pkt 2.

Poza sporem pozostaje fakt, iż E. M. pobierała część uzupełniającą renty, która jej nie przysługiwała. Okoliczność ta nie jest jednak wystarczająca do uznania, że skarżąca ma obowiązek zwrotu tego świadczenia. Przepis art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych mówi, że za nienależnie pobrane świadczenia uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Istotne znaczenie ma w tej sytuacji prawidłowe pouczenie uprawnionej o warunkach pobierania świadczenia, konieczności zawiadomienia organu o spełnieniu tych warunków i o ich ustaniu, a także o skutkach niezawiadomienia o określonych okolicznościach, a więc przyczynach ustania prawa

do świadczenia lub zawieszenie wypłaty świadczenia. Brak takiego pouczenia powoduje brak obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. W konstrukcji obowiązku z art. 138 ust. 1 w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy z 1998 roku ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pouczenie o braku prawa do pobierania świadczenia występuje, jako warunek konieczny zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 roku, II UK 79/10, Lex nr 661514).

Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował się znaczeniem pouczenia dla obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz definiował, jakie pouczenie należy uznać za prawidłowe, wyczerpujące, mające znaczenie przy ustalaniu obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W rozpoznawanej sprawie argumenty podniesione przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dotyczące okoliczności prawidłowego pouczenia ubezpieczonej należy uznać za niezasadne.

W wyroku z dnia 25 czerwca 2010 roku (I UK 66/10, Lex nr 619642) Sąd Najwyższy wskazał, że w art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy z 1998 roku o emeryturach i rentach chodzi o klasyczne pouczenie, w którym organ rentowy informuje ubezpieczonego, że utraci prawo do świadczenia, gdy wystąpią okoliczności, które zgodnie z przepisami prawa spowodują utratę tego prawa. Pouczenie musi być na tyle zrozumiałe, by pobierający świadczenie mógł odnieść je do swojej sytuacji. Jednak nie może odnosić się do indywidualnie pobierającego świadczenie, gdyż nie da się przewidzieć, które z okoliczności wystąpią u konkretnego świadczeniobiorcy.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśniał, że pouczenie powinno być dokonane na piśmie oraz wyraźnie, konkretnie i wyczerpująco wskazywać okoliczności mające wpływ na pobieranie świadczeń. Pouczenie musi być należyte, czyli wyczerpująco i wyraźnie wskazywać okoliczności, w jakich dochodzi do nienależnego pobrania świadczeń, oraz dokonane w taki sposób, aby było zrozumiałe dla osoby, do której są skierowane. Pouczenie nie może być abstrakcyjne, niekonkretne, w szczególności nie może odnosić się do wszystkich hipotetycznych okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 września 2007 roku, I UK 90/07, OSNP 2008/19-20/301 i z dnia 9 lutego 2005 roku, III UK 181/04, OSNP 2005/17/275).

Pouczenie o okolicznościach, których wystąpienie powoduje brak prawa do świadczenia może polegać na przytoczeniu przepisów określających te okoliczności, ale musi być na tyle zrozumiałe, aby ubezpieczony mógł je odnieść do własnej sytuacji (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 sierpnia 2009 roku, II BU 9/09, Lex nr 532127 i z dnia 10 czerwca 2008 roku, I UK 394/07, Lex nr 494135).

Niewątpliwie złożoność okoliczności wpływających na prawo do świadczeń rentowych stwarza dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego obowiązek nie tylko wyczerpującego ich podania, ale również sformułowania pouczenia w sposób jasny i zrozumiały, tak, by wspomniane okoliczności wynikały ze zwykłego rozumienia wyrazów użytych w pouczeniu.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że organ rentowy nie pouczył wnioskodawczyni w prawidłowy sposób i dlatego nie miała ona świadomości, że pobrana przez nią w spornym okresie część uzupełniająca świadczenia nie była świadczeniem należnym.

Poza sporem pozostaje, że informacje i pouczenia zawarte zostały w decyzjach kierowanych do E. M.. Pouczenia te miały wyłącznie charakter standardowy, stanowiły integralną część druku decyzji. W ich punkcie 6 zostało zawarte pouczenie, iż osoba która pobrała nienależnie jej świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacane mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. W celu ustalenia, czy nie zachodzą okoliczności powodujące zawieszenie lub zmniejszenie wysokości emerytury rolniczej - renty inwalidzkiej, ubezpieczony jest zobowiązany w ciągu 14 dni zawiadomić organ wypłacający świadczenie o wymienionych w pouczeniu okolicznościach

Żaden z punktów pouczenia nie mówi w sposób oczywisty, jakie są skutki niezawiadomienia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o fakcie uzyskania przez małżonka skarżącej świadczenia z Ośrodka Pomocy (...) w

Z. w związku ze sprawowaniem opieki nad jej teściową. Nie można tym samym wymagać, żeby uprawniona do renty rolniczej, bez stosownego pouczenia, czy informacji ze strony organu rentowego, miała świadomość, jakie konsekwencje niesie to dla podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników jej męża K. M. oraz dla wypłaty części uzupełniającej jej renty rolniczej.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, uwzględniając odwołanie E. M. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż nie ma ona obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 9.179,29 złotych

Z tych względów, na podstawie powołanych przepisów i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I sentencji.